

SARKAŅU ZIŅAS

Madonas novada Sarkaņu pagasta pārvaldes izdevums

2011. gada maijs – jūnijs Nr. 2 (40)

REDAKTORES SLEJA

Klāt Jāņi. Dienas rit ar tādu steigu, ka nespējam pat acis pacelt, ikdienas darbus darot, un neesam pamanījuši, ka lielais svētku noslēpums jau tik tuvu. Tas ir kā apsepts svētku bikēris uz galda, – zinām, ka tas tur ir, bet baidāmies tuvoties un nobaudīt... Jāņi – svētki, kuros jaušams kaut kāds īstums un pārņem sajūtas, kā pietrūkst šodienas notikumu virpulī. Mirklis, kad mazliet pietājam no ikdienas darbiem un līdzās Līgo dziesmām un svētku galdam aizdomājamies, ka varbūt šodien bērniem dodam pārāk sarežģītus vārdus, svinam pārāk sarežģītus svētkus, pārāk daudz atdarinām apkārtējos un pārāk maz esam paši.

Šogad pirmsjāņu laiks mūs lutina ar burvīgu, vasarai atbilstošu laiku, bet tā kā latvietis nav iedomājams bez sava, kaut neliela, zemes plekšņa, arvien biežāk sarunās dzirdamas alkas pēc spirdzinoša lietutiņa. Cilvēks vēl bez tā kaut kā var iztikt, bet zālīte un šī gada sējumi un stādījumi paliek apdalīti. Tiem trūkst veldzes.

Jāņos ikkatram no mums ir svarīgi sajūst to vienreizējo burvību, kas piemīt tieši šiem svētkiem. Gatavojoties prātā šaudās domas, ko darīt, lai svētki izdotos, jo saskaņai ar sevi, ar dabu jābūt pilnīgai. Tieši Līgo naktī dabā strāvo visvairāk enerģijas un tai piemīt īpaša maģija. To pilnībā iespējams izbaudīt, tikai esot pie dabas, skandējot līgo dziesmas, vijot vainagus no trejdeviņpām zālītēm, kurot ugunsiskus un gaidot saules lēktu.

Izdevies Līgo vakars noteikti ir atkarīgs arī no vietas, kur svin, no cilvēkiem, ar kuriem kopā svin. Ir svarīgi, lai apkārt būtu īstie cilvēki, kas tevi saprot visdažādākajās situācijās. Bet, kā teikts senā latviešu gudrībā, – visas puķes ir vienādas Jāņīša priekšā, neviens zieds, kam nav spožu svārku, nav atmests, visi ir līdzīgi jāņu zāļu barā. Visi cilvēki ir labi, visas sirdis ir labas Jāņu priekam, no kura viņas paliek labākas un gaišākas, – un varbūt, vislabākie Jāņi šogad var iznākt ar cilvēkiem, kuriem ikdienā paejot garām, nepārmijot ne vārda, jo Jāņu nakts ir brīnumu nakts...

Valda

*Līgo nakts un Jāņi – vasaras saulgrieži,
kad saule visaugstāk uzbraukusi debesu kalnā –
lielākās gadskārtējās svainības latviešiem, kuru
svainēšana Latoijā ir sena un pamatīga tradīcija.
Lepojamies par šo svētku visgarāko dienu un īsāko nakti,
ugunskuru, meijām, Jāņu vainagu, sieru un alus kausu.
Jāņu tēvam jāgādā, lai līdz Jāņiem visi lauki apkopti,
alus izdarīts, Jāņuguns sagatavota, vārti izpušķoti. Jāņu mātei
jārūpējas, lai dārzi izravēti, siers sasiets, maize izcepta, istabas
izpušķotas, pagalmi izslaucīti un jāuzņem Jāņu bērni.
Jāņu bērniem jāpin vainagi un jālasa Jāņu zāles.
Visiem līgotājiem novēlam priecīgus, tiksmus Līgo svētkus un
skanīgu Jāņu dienu! Lai jūsmājās valda prieks un satiecība!
Lai Jūms visiem stipra veselība! Lai līgo dziesmas dod izturību
sagaidīt saulītes rotāšanos!*

*Lai visu uzplaukušo puķu melodijas
Ar dzimtās puses vasarlaika gaismu
Jūms uzdāvā to brīnumaino ziedu,
Kā tikai reizi gadā atrast var!*

Sarkaņu pagasta pārvalde

Pavisam nesen Biksēres avotiņa atkal ieguva jaunu veidolu. Tika izbūvētas kāpnītes, lai no šosejas puses būtu ērtāk tam piekļūt. Aigars ar ļoti lielu rūpību un precizitāti veica uzticēto darbu, lai ikvienam Sarkaņu pagasta viesim būtu patīkami apstāties un pasmelt dzidro avota ūdeni.

Priecāsimies par skaistajām un sakoptajām vietām pagastā un ar savu uzvedību tās nebojāsim, kā tas bija ar nesen uzstādīto pārģērbšanās aizslietni pie Biksēres ezera – vienā dienā uzstādīja, bet otrā jau tas bija nopūsts ar krāsu, kas vēstīja ne visai korektus izteikumus... Visi uzlabojumi tiek veikti iedzīvotāju labklājībai. Mēģināsim to novērtēt!

Valdas Klavīnas foto

Jaunumi pašvaldībā

No agra pavasara Biksērē jaušama rosība. Tiek realizēts projekts „Ūdensapgādes un kanalizāciju sistēmas rekonstrukcija Biksēres ciemā”. Daļa darbu jau pabeigta, daļa tikai darāmi. Par projekta darbu gaitu uz sarunu aicināju SIA „Sarkaņu komunālais serviss” valdes locekli Rolandu Vēzi, kurš tikšanās laikā pastāstīja:

– Projekta laikā pavisam paredzēts rekonstruēt esošo un izbūvēt jaunu artēzisko aku. Uz jaunās artēziskās akas paredzēts izveidot ūdens atdzelžošanas un mīkstināšanas sistēmu. Darbi pie tās izbūves pabeigti, bet darbībā tā vēl nav palaista. Kad iekārta tiks pabeigta un palaista darbībā, pa veco trasi uz Biksēri nonāks atitūris ūdens. Ūdens būs tīrāks, bet pagaidām tiks pievadīts pa veco trasi. Darbus veic personu apvienība „SIA Jaunmāja Vatex”.

Ir izbūvēta jauna 1380 m gara ūdensvadu sistēma ar beztranšejas metodi un pievadīta 7 mājām, kas atrodas posmā – Biksēres muiža ar galapunktu tautas nams „Kalnagravas”, kurš ir aprīkots ar modernām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kuru jauda ir 12 m³ dienā. „Kalnagravās” izbūvētās iekārtas jau darbojas.

Finansiāli 85% no projekta izmaksām sedz Eiropas Savienība. Pārējie 15% jāmeklē uz vietas. Projekta ietvaros vēl plānots izbūvēt jaunu ūdensvadu Biksēres centra daudzdzīvokļu un privātmājām. Darbi tiks turpināti, kad atsāksies finansējums.

Pavisam drīz tiks izsludināts iepirkums ūdenssaimniecības sakārtošanai arī Sarkaņu ciemā. Visus darbus plānots pabeigt šogad.

Lai līst vissiltākais lietus,
Visdzidrāko rasu dod Jāņurīts,
Un kaut ko no saulgriežu brīnuma,
Lai katrs paņem sev līdzi!
Līgo! Līgo!

Lai skanīgās Jāņu dziesmas, reibinošā Jāņu zāļu smarža un spoži degošā Jāņuguns dod visiem pagasta iedzīvotājiem gaišas domas, spēku un iedvesmu darbīgai vasarai!

Priecīgs svētkus novēl bāriņtiesas locekle
Līga Broka un sociālā darbiniece
Staņislava Pommere

4.uguns skulptūru festivāls “UGUNSŪDENSROZE” “PIRMS PASAULES RADĪŠANAS”

22. jūnijā plkst.22:30 Madonas novadā, pie Biksēres Ūdenskrātuves

Ierašanās no plkst. 20:00

Uguns skulptūru tēlnieki:

MAIJA PUNCULE
GUNDEGA EVELONE
ANDRIS LANDAUS
ANDRIS DŽIGUNS
GUNDARS KOZLOVSKIS
ARMANDS & ARMANDS VECVANAGI
AGNESE RUDŽĪTE
DONĀTAS MOCKUS (Lietuva)
KĀRLIS ĪLE

Folkloras kopa
"VĒRTUMNIEKI"

Uguns žonglieru grupa
"FIRE SPIRIT"

Uguns mākslinieki
"AĻOŠ"

Perkusionistu grupa
NĪLS ĪLE & "AFROAMBIENT"

Perkusionistu apvienība
"PULSA EFEKTS"

Muzikālais projekts
"BALKAN ZOO"

Muzikālais projekts
"MALLEMUCK"

Festivālu atbalsta:

MADONAS NOVADA PAŠVALDĪBA

Sarkaņu pagasta pārvalde
SIA "Madonas patērētāju biedrība"
AS "Lazdonas piensaimnieks"
SIA "JUNGE"
AS "Madona"
SIA "Rēķu kalns"
Z/S "Madaras"
Drozdovu ģimene
Jānis Kvants
Normunds Ūbelis

Šoreiz ugunskuri degs un mūziķi turpinās spēlēt līdz pirmajiem saules stariem

Apmeklētāju ērtībām darbosies bufete
Pasākuma teritorijā varēs celt teltis

ieejas maksa 1 malkas pagale
pagales varēs iegūt arī pie ieejas pret ziedojumiem

Festivāla organizatori: Valda Kļaviņa, tālr.: 29424739, Kārlis Īle, tālr.: 29262270

Vēstures atspulgos

Birutas Ostrovas vēstules Intai Ragainei izsūtījumā

Pirms 70 gadiem, 1941. gada 14. jūnijā, no Latvijas moku ceļos uz Sibīriju lopu vagonos tika izsūtīti 15 443 cilvēki, arī zīdaiņi, sievietes, veci un slimi ļaudis. Netika šķiroti – krievs, polis, ebrejs, latvietis, visi bija padomju varas ienaidnieki. Izsūtīšana skāra arī Sarkaņu pagasta ģimenes. Viena no tām – Ragaiņu ģimene. Ir saglabājušās vēstules, kas tika sūtītas Intai Ragainei laikā, kad tuvojās otrā izsūtīšana. Šīm vēstulēm es nolēmu pievērsties tāpēc, ka tajās ir ļoti labs situācijas novērtējums Sarkaņu pagastā pirms otrās izsūtīšanas. Arī otrā izsūtīšana vēstulēs pasniegta ļoti interesanti, lai čekisti, kontrolējot vēstules, nesaprastu, par ko ir runa.

Sarkaņos 9. 02. 49.

Sveiciens no Sarkaņiem!

Patiesām Tu brīnīsies, saņemot vēstuli no sava dzimtā pagasta, kā es esmu dabūjusi Tavu adresi, bet es biju nekaunīga un palūdzu Vīksnes Zigurdam, lai man atļauj norakstīt to. Tu nesapratīsi, kas tā tāda nu raksta, bet tad paklausies, kas es esmu – esmu Biruta no Podukalna, agrāk mani sauca Plāte, bet tagad saucos Ostrova. Dzīvojam un strādājam abi ar Edmundu Sarkaņu sakaru aģentūrā. Ir arī jau 2 g. vecs dēls Mārītis. Edmunda mamma dzīvo pie mums, bet par Edmunda tēvu nav nekādu ziņu, jo okupanti viņu aizveda uz Vāciju. Manai mātai Skaidrītei jau ir divi dēli, viens būs jau 4 gadus vecs, bet viens palika 1 gadu vecs.

Tā tad dzīve nestāv uz vietas, bet pamazām sākam ieņemt veco cilvēku vietu.

Tā tad Tu sapratīsi, kas es tāda esmu, un rakstu tāpēc, ka vēlu Tev visu to labāko kā bijušai skolas biedrenei, un arī vēstule taču no dzimtenes ir mazs sveiciens no tās.

Pie mums iet viss parasto gaitu, kā tam ir jābūt, jau šogad mums ir 2 kolhozi un drīzi būs trešais! Vienam centrs ir Raibenēs, bet otram Milnos. Sevišķi šī lieta nepatīkama jauniem darba zemniekiem un bez tam vēl viņiem ir jāatpērk jeb jāsamaksā īre par mājām, kurās viņi dzīvo.

Mēs jau gan visu laiku domājam un teicām, ka Tu jau droši vien esi sen jau Rīgā, jo Tu biji kā ūdenī iekritusi, ka ne ziņas, ne miņas no Tevīm.

Dzirdēju no Anniņas L., kādi Tev smagi pārbaudījumi ir bijuši šo laiku jāpārcieš.

Finarte A. jau ir Madonā – apprecējusies un auklē meitu, kurai jau drīz būs gads, bet par tām lietām citā reizē, ja Tu vien gribēsi,

lai es Tev rakstu.

Man stāstīja, ka jau labu laiku atpakaļ Tev esot no viena radnieka sūtīta lielāka naudas summa – ap 2 tūkstošiem. Vai esi saņēmusi?

Mīļā Intiņ, neņem ļaunā, bet man tā gribētos pabūt ar Tevi kopā un atcerēties tos brīžus, kad bijām vēl bērni, bet lai paliek, jo liktenis taču nepamet arī nelaiimes piemeklētos.

Vai ne?

Sveiciens no Edmunda, Edmunda mamma, no manis un Mārīša.

P.S. Gaidīsim vēstuli un tad rakstīšu par to, kas Tevi interesē.

Sarkaņos 22. martā 49.g.

Sveiciens!

Pie mums ir iestājies īsts pavasara laiks, saulīte rotājas pa zemes virsu, lai gan sniega vēl ir pietiekoši daudz. Edmundam gan pagājušais gads veselības ziņā bija diezgan smags, jo nebija ar plaušām kārtībā, bet tagad ir daudz labāk. Ja nekādas vētras neķers, tad varbūt piedzīvos sirmu vecumu. Tagad sāksšu atbildēt uz Taviem jautājumiem.

Finart Aina atbrauca no turienes un viņai bija pēc gada apm. meitiņa, pēc tam apprecējās ar tādu veci Baronu, bet šo pēc gada aizturēja par kādu tur izšķērdēšanu, izlaists vēl nav no cietuma, bet notiesāts ar vēl nav. Aina strādā Madonas patērētāju biedrībā par mācekli un audzē savu meitiņu.

Manai mātai Skaidrītei gadījies pa to laiku, kamēr okupanti bēga projām, viens puisis un ar to apprecējās. Viņš ir no grostoniešiem. 7 gadi vecāks par Skaidrīti. Tagad viņš ir Sarkaņu lauksaimniecības kooperācijas grāmatvedis un dzīvo Sprīzdānos Viča mājā, jo pašu viņu nav mājā, laikam kaut kur Kurzemē. Edmunda tēvs ar nekādas „dzīvības zīmes” nerāda, jo laikam tur, kur viņš bija aizvests, būs nomiris. Podukalnā dzīvo tikai tētis ar mammu divi vien, kā trešais ir Skaidrītes lielākais puika, kuram būs drīzi 4 gadi. Bet mazākajam gads palika. Tātad daudz jaunas sejas ir pagsts ieguvis, gan jaunus, gan vecus.

Inta, Vilnis, Maija, Ruta

Eiķelis Millija dzīvo Rēķos, bet vecie Eiķeļi Grostonā. Millija arī sākusī raibu dzīves veidu. Tu varbūt biji dzirdējusi, ka veco Tūļa krogu nopirka tādi Dragūni un viņiem bija divas meitas. Pati Dragūniete ir vecā skrodera Greiziņa meita. Dragūns bija te par izpildkomitejas sekretāru kādus divus gadus un sāka nodibināt jaunu dzīves ligzdiņu ar Čudes Alīnu, kura izšķīrās ar skolotāju Kalniņu. Alīnai bija puika ar Dragūnu, bet tad pa lielāku daļai Dragūna vainas dēļ Alīnu notiesāja uz diviem gadiem – nu jau gan šo maija mēnesi nāks laukā. Pa to laiku Millija nocellēja Dragūnu un nu jau ir puika, bija dvīņi, bet viens nomiris dzimstot. Alīnas bērns nu ir aizvests pie Alīnas radiem, un Dragūns dzīvo pie Millijas Rēķos, lai gan gadu ziņā Millija viņam varētu būt meita.

Tā tad viss iet pavisam otrādi, ka nesa-proti nemaz, kā dzīvot.

Medeņu Viktors ir dzimtenē, bet nu jau pusgadu kopš atrodas aktīvās armijas rindās. Kaut ko dzirdēju, ka arī Viktora mamma esot atgriezusies dzimtenē, bet, ja viņa ir, tad gan šinī pagastā nav.

Daļģu Lūša bērni gan jau pusotru gadu, kamēr ir dzimtenē.

Anniņa tagad strādā Madonā aprīnķa izpildkomitejā kā instruktore. Elza kā izpildkom. sekretāre Sarkaņos un priekšsēdētājs ir Miška Jānis. Tu to droši vien atceries no skolas laikiem.

Tu laikam tur esi laba aģitatore?! Nu citādi arī nemaz tas nevar būt, jo Tu taču jau trīs gadus ilgāk dzīvo mūsu iekārtā.

no 3. lpp.

Varbūt, ka drīzi brauks Tev ciemiņi, tad gan labi mēģini pacienāt, jo mums jau te diezgan švaki iet.

Es esmu tikai pa šiem gadiem divas jaunās kleitas izšuvusi un domāju, ko darīšu tad, kad noplīsīs mammās dotās, tad būs jābrauc uz siltām zemēm.

Algu mēs par abiem ar Edmundu saņemam apm. 525 rbl. mēnesī, tātad katram drusku vairāk kā viens simts iznāk. Nu nekās pēc trim nedēļām būs gotiņai piens, tad jau varēs atkal dzīvot, cepures kuldami.

Dzeršanai un plītēšanai mēs vis neesam nodevušies, lai gan lielākā daļa to atrod par to vislabāko mērķi.

Varu pateikt, ka savus uzskatus es vēl līdz šai pašai dienai neesmu mainījusi, bet gan esmu pārliecinājusies, ka tie tomēr ir vispareizi.

Vai Tu komjaunatnē esi? Labi gan tur ir, dabū atbildīgu uzdevumu un vari savas spējas parādīt. Es gan nē un arī Edmunds nav, un tāpat arī Anniņa, Elza un mana māsa.

Labi būtu, ja Tu atgrieztos dzimtenē, tad neaizmirsti apciemot mūsus, ja mēs vēl šeit būsīm.

Varu saprast, kā Tev tur iet un kas Tevi moka, jo tālums no dzimtās puses nav iedomājams.

Izlasī labi un pārdomā dažus teikumus, jo tur ir daudz kas pateikts, bet var jau būt, ka Tu to visu vari saprast aplam, jo mēs taču pa šiem gadiem varam būt atsvešinājušās, lai gan mēs kādreiz itin labi sapratāmies, un arī tagad es ceru, ka mūsu uzskati nav mainījušies.

Paliec mīļi sveicināta no mums visiem.

Bircis

Ļoti interesanta vēstule ir pēc otrās izsūtīšanas. Tajā tēlaini ir pateikts, kas un no kuras mājas izsūtīts. Pieaugušie cilvēki salīdzināti ar vistām, bērni – ar cālīšiem.

Sarkaņos 30.III. 49.

Tas notika 25. !!!

Vai manu vēstuli saņēmi? Vai saprati labi visu, ko es tur biju sarakstījis.

Esmu slima, sāp, tik stipri, ka nespēju nemaz kārtīgi rakstīt. Domāju, ka sirds nu galīgi neizturēs. Tagad vairāk kā nedēļa, ka nespēju aizmigt, nu cik ilgi, cilvēciņ, tā spēsi dzīvot. Man ir pazudušas 30 lielās vistas ar visiem sikiem cālīšiem.

No Balgaļvu kalna vien pazuda 2 lielās un 3 mazie cālīši. Arī no Svincu kalna u.t.t. Tu droši vien vari visas visticas iedomāties, kur tās glabājās. Arī Lībiešu Finarta tekultīte, kura neilgi kopš attecēja, aiztecēja ar visu cālīti.

Mans cālītis mazais, kuru es pati uzmanu kā labo aci, gan vēl palika.

Tad lija stiprs lietus ar vētru, kura lauza sirmus ozolus, gan arī pavisam sīkus krūmiņus, jo dabas spēkiem un viņu sevišķiem iespaidiem taču neviens nespēj pretoties.

Pavasaris pie mums ir varens, jo sniegs tikai saulītē vien nokusis, bet strauti un urdzināris ir galīgi pārplūdušas.

Voldemārs un Alma Ragaiņi.

Pagaidām ar mīļām sveikām un cerēsīm, ka uz redzēšanos.

Bičuks

Sarkaņos 16.VII 49.

Sveicināta!

Pagājušo svētdienu saņēmu Tavu rakstīto, bet tā nedēļa gandrīz apkārt būs pagājusi, bet ar rakstīšanu patiešām nebija laika nodarboties, jo visu nedēļu gandrīz pagāja, pļavu meklējot, un tad nu arī dabūju pie Auziņām. Šodien sakasījām 14 mazas gabaniņas, bet pārējais vēl mīkst, tā kā kaudzē vis šovakar arī to pašu nevar samest. Tāpēc ir brīvs laiks, jo Edmunds ar savu mammu aizgāja kaudzes vietu taisīt un mēs abi ar dēlu mājā. Visu laiku lija, bet šonedēļ tomēr noturējās silts un saulains laiks. Ar lietu man gandrīz gurķi iznīka, bet toties kāposti un kāļi aug spēcīgi.

Pagājušo svētdienu bija Dziesmu diena Madonas apriņķī, arī mēs abi ar Edmundu dziedam korī, kuru vada Dievkociņš. Viņš bija arī Madonas apriņķa Dziesmu dienas virsdiriģents. Mums jau no pagājušā gada ir mazāks apriņķis, jo, sākot ar Cesvaini, tas gals viss izmainījies ne tikai cilvēkos, bet arī pašā izbūvē. Viss vecais tiek nogrūsts no sava troņa, lai dotu vietu jaunam, vēl nekad nepiedzīvotam mūsu dzimtenē. Ja vajadzīgs, tur norīko cilvēku, kur viņi ir vairāk nepieciešami – vai pie rūdas rakšanas jeb arī pie koku apstrādāšanas darbiem tālos Ziemeļu apgabalos. Madonas apriņķa cilvēki ir Amūras apgabalā visi, gulbenieši Tomskas apgabalā. Svincu Līcīši Mazānovas raj., Baltgaļvu Veismane Līvija ar bērniņiem tajā pašā apgabalā, turpat, kur Līcīši, ir arī Jukānu Gaiguļi, Zlauktu Kļaviņu māte un arī Daukstu Āboliņu Irma. Ar Līviju kopā ir Kaupēru Kārklīņi. Bāguņu Rušmaņi arī ir tajā apgabalā. Kādus 30 km no

Rušmaņiem ir Silnieku Priednieki un Buliņu Leitāns, Brisku Akmentiņi, tie kur vēl Aina un Anna nāk skolā. Ir vēl projām Bulatu Kļaviņi, Rieksti, J-Bāku Ņina, bet ar tiem nesarakstos, tāpēc arī adreses nezinu, bet turpat kaut kur viņi ir. Doriņos dzīvo Kuchteri un Shutānmāte. Ir laikam tagad lopu ferma. Mūsu pagastā ir 3 kolchozi, divi augšpus lielceļam un viens lejas pusē. Visi ir kolchoznieki, izņemot butkiniekus un tie, kas strādā. Runāja pie mums, ka atkārtosoties 25 III, bet pagaidām kaut kas ir gan, bet lasa pa vienam vien. Ko ar viņiem darīs, nezinu. Ja jau ceļu Jums gatavos, kā variet uz mājām braukt, tad gan, ja paspēs, tad būs vēl vienai porcijai jāceļo, lai pēc tam mudīgi brauktu atpakaļ. Visu laiku es tik esmu nogaidījusi Vijas kāzu dienu, lai reiz pēc gadiem no sirds izprieclātos, tad jau arī mums cerības būs pēc tam tikties. Domājam, ka jau tik ilgi ir vilcinājušies, tad nu gan pārāk ilgi vairs negaidīs un reiz tak būs. Varbūt jau pat šovasar, jo brūtgāns jau sen gatavojas, lai brūti ņemtu sev.

Par izpildkomitejas priekšsēdētāju ir Miška Jānis. Tu to droši vien atmini, ar mani vienā klasē bija.

Ko Tu esi saņaukusī, man tikai viens dēls, bet mātai divi. Tā jau Tev iet tāpat kā man, jo arī man galva vairs tā nestrādā, kā skolas laikos, jo daudz, pavisam daudz ir pārdzīvots un kas zina, kas vēl būs jāpiedzīvo.

Plātes Tēvs vēl gaida kaimiņus mājā atgriežamies, tāpēc arī mirāsanu atlika uz vēlāku laiku.

Daudz simtu sveicienu Tev no mums visiem.

Nākošā vēstulē liec vēl vairāk jautājumu, jo tad man daudz vieglāk rakstīt, zinu pie kāda temata pieturēties.

Gaidīšu vēstuli!

Biruta

Materiālu sagatavoja **Andris Trečaks**

Daudz balto dieniņu!

Dzīve raiba kā dzeņa vēders

**Skarbi vēji plosās sapņu burās,
Bet, lai drosmes pietiktu un spīts,
Jaunību un sapņu ugunskurus
Dzīvē nemu ceļamaizē līdz.**

Šādus vārdus maija jubilāre, pensionētā skolotāja Zina Gailīte veltījusi sev jaunībā un to novēl arī tagad, kad pavisam nesen nosvinēta 80 gadu jubileja. Viņa joprojām ir dzīvesprieka pilna un labprāt dalās atmiņās par savu dzīvi, kas, kā viņa pati saka, -raiba kā dzeņa vēders.

Jubilāres šūpulīs kārts Mēdzūlas pusē, kuplā ģimenē, kur māmiņai bijuši veseli 8 bērni. Divus no tiem gan satikt neiznācis, jo miruši jau pirms viņas piedzimšanas. Zina ģimenē bijusi jaunākā, bet, kā pati izsakās, -bijusi vissīkākā, taču visstiprākā dažādus darbus darot. Jau bērnībā no fiziska darba neesot baidījusi, un labāk darījusi smagākus darbus, nevis ganījusi govīs, to darījusi vecākā māsa.

Mamma strādājusi Kusas krejotavā un bijusi precējusies ar kādreizējā Sarkanu skolas direktora Jēkaba Dāvja brāli, -stāsta jubilāre. Viņu ģimenei piederējusi liela saimniecība. Apkopjami aptuveni 40ha zemes un 20 liellopu. Kad vīrs gājis bojā Pirmā pasaules kara laikā, mamma palikusi viena ar diviem bērniem. Mātei vienai vadīt saimniecību bijis ļoti grūti un no kaimiņu mājām ticis sarunāts palīgs, kas savulaik strādājis Rīgā par tramvaja konduktoru. Tā viņš arī palicis „Ūdru” mājās un ar mammu sācis kopdzīvi. Cik atceros, mamma patiešām bija vieda sieviete. Pie viņas pēc padoma griezās daudzi pagastā dzīvojošie. Atmiņā palicis fakts, ka mamma savulaik bijusi arī izvadītāja pēdējā gaitā. Tā kā mums tolaik vienīgajiem tuvākajā apkārtnē bija telefons, tad, ja kādam kaimiņam bija vajadzība, nāca pie mums pazvanīt.

Skolas gaitas sāku vietējā pamatskolā, kuru arī pabeidzu. Mācījos kopā ar Akmentiņu Pēteri. Jau no skolas laikiem viņš atmiņā palicis kā ļoti korekts un nosvērts ražena auguma puisis. Tā kā skolas laikā biju draiska meitene un šad tad sastrādāju visādas nebēdnības, atlika uz viņu vien paskatīties, lai saprastu, ka laikam kaut ko ne tā esmu izdarījusi vai pateikusi. Liktenis bija lēmis, ka vēlāk mācīju Pētera dēlu Arni.

Spilgtā atmiņā palikuši kara gadi, kad mūsu mājās bija ierīkots vācu armijas štābs. Neskatoties uz to, turpat mājās, no iesaukšanas vācu armijā, slēpām brāļus. Neviens tas neienāca pat prātā. Vēlāk brāļi slēpās mežā ierīkotā bunkurā. Paslepus nesu viņiem ēdienu. Gāju it kā sēņot un ogot, tad, metot kilometriem garu līkumu, lai nerastos aizdomas, apciemāju brāļus un kaimiņu puisi.

Mācoties 6. klasē, baidoties no izvešanas uz Vāciju, neaizgāju kārtot pārcelšanas eksāmenus. Domāju, ka mani atstās uz otru

gadu, bet skolotāji izrādījās tik saprotoši un pretimnākoši, ka noeksaminēja pēc tam un varēju turpināt mācības kopā ar klasesbiedriem. Skolas pēdējā gadā mācījos ļoti centīgi un Mēdzūlas pamatskolu beidzu kā teicamniece. Vēlāk sekoja divi mācību gadi Pļaviņu vidusskolā, kur dzīvoju pie vecākās māsas. Kad viņa pārcēlās dzīvot uz Jēkabpili, atgriezās Madonas pusē un turpināju mācības Madonas vidusskolā. To pabeidzot, iestājos Pedagoģiskajā klasē. Nekādas īpašas domas kļūt par skolotāju nebija, bet, iegūt profesiju uz vietas bija izdevīgi.

Pēckara laiks bija ļoti grūts. Karam beidzoties, vācu armijai atkāpjoties, visa mūsu saimniecība tika izputināta. Lopus vācieši paņēma līdzī. Mums bija palikusi tikai viena gotiņa, tāpēc par mācībām Rīgā vai kur citur pat nedomāju. Varbūt arī labi, ka tā. Savu izvēli neesmu nožēlojusi. Viss darba mūžs skolā aizvadīts.

Kad tuvojās izsūtīšana 1949. gadā, ļoti satraucāmies, kā tā varētu skart arī mūsu ģimeni, tikām sveikā cauri. Laikam nozīme bija tam, ka vecākais brālis bija dienējis Padomju armijā. Tagad dzimtajās mājās saimnieko brāļa dēli. Kad vien nepieciešams, atbrauc arī man uz Sarkanām palīgos.

Ar savu nākamo vīru Pēteri iepazīnos, mācoties Madonā. Viņš nāca no Sarkanu Klaucēniem. Kad beidzu Pedagoģisko klasi, uzreiz apprecējāmies. Sākumā gan iznāca nedaudz padzīvot šķirti, jo pēc skolas beigšanas uz vietas darba nebija. Mani aizsūtīja strādāt uz Aizkraukli. Pēteris bija ļoti neatlaidīgs un kaut kā izkārtoja, ka jau nākamajā gadā man bija darbs Sarkanu pamatskolā. Tā nu Sarkanās arī viss mūžs pavadīts. Mācīju bērnus sākumskolas klasītēs. Vecākajās klasēs mācīju mājturību, visu, kas dzīvē nepieciešamas. Sākumskolas klases galvenokārt bija apvienotās ar ne mazāk par 20 bērniem. Skolā visu darījām kopā, -svētkiem gatavojām dāvanīņas, tāpat gatavojām maskas pasākumiem. Interesants bija arī darbs ar oktobrēniem. Tolaik neiztrūkstošs notikums bija ierindas skates, kurām, iedvesmojoties no pionieru vadītājas Jevgenijas Vāveres Sarkanu skolas bērni tika

Pie mājām 2011. gada jūnijā.

sagatavoti īpaši labi. Tajos brīžos valdīja liels pacēlums. Tādi laiki toreiz bija, arī bērni bija paklausīgāki.

Skolā nostrādāju 39 gadus. Ir mainījušies direktori. Visvairāk darbam, personīgi mani, mobilizēja Jānis Hiršs. Viņš vienmēr atrada vārdus, kas mudināja darboties ar lielu iedvesmu un radošumu. Pēc aiziešanas pensijā strādāju skolas internātā. Līdztekus skolotājas darbam, kādu laiku vadīju ciema Sieviešu Padomi. Ko tik nedarījām,-organizējām dažādus pasākumus, cepām, konservējām, strādājām rokdarbus. Bija interesanti. Bija skolas darbs, darbošanās sabiedrības labā, pašdarbībā, meitas jāaudzina un vēl saimniecība jāapkopj. Tagad domāju kā to visu paspēju izdarīt, bet paspēju. Laikam jau palīdzēja bērnībā iegūtais darba rūdījums.

Sākuma gados dzīvojām „Lībiešu” mājās. Tad 70 gadu sākumā uzcēlām māju, kur darba arī tagad netrūkst. Lopiņus vairs neturam, bet savu prasa dārzs. Brīvākā brīdī patīk televizoru paskatīties, laikrakstus un žurnālus pārskatīt, kādu grāmatu palasīt. Tā nu abas ar meitu Ingrīdu šeit saimniekojam. Jaunākās meitas ģimene ir tikai ciemiņi. Prieks par viņiem savējiem. Mazbērni gan devušies plašajā pasaulē, bet ja ir dota iespēja pamācīties un pilnveidoties citur, tā ir jāizmanto.

Joprojām ir saglabājušās draudzīgas attiecības ar bijušajiem kolēģiem, cik nu mēs vēl turamies pie veselības. „Vecā gvarde”-tā par sevi sakām un tā mūs godā arī tagadējie

Sarkaņu skolas skolotāji. Tiekamies svētku reizēs, braucam ciemos viens pie otra,-ir jauki pakavēties atmiņās, padalīties šodienas darbos un rūpēs. Galvenais, lai tikai veselība turētos.

Atskatoties uz nodzīvotajiem gadiem, liekas, cik tomēr daudz piedzīvots. Kaut vai vēstures notikumu buķete. Kādos laikos un pie kādām varām tik nav dzīvots. Viegli nav bijis, bet interesanti gan.

Pie jubilāres un viņas meitas Ingrīdas ciemojās un dzīvesstāstā ieklausījās Valda Kļaviņa, autore foto un foto no personīgā arhīva

Ar vīru Pēteri un meitām – Ingrīdu un Laumu
1966. gada pavasarī.

Ar sagatavošanas klasi 1971. gada pavasarī Sarkaņu pamatskolā.

Jaunumi bibliotēkā

No 20. jūnija Biksēres bibliotēkā skatāma izstāde „Apaļa saulīte kalna kalnā”, kurā iespējams aplūkot literatūras izstādi, kā arī Imanta Akmentiņa alus etiķešu kolekciju un daļu no Andra Trečaka alus pudeļu un kausu kolekcijas. Abu kolekcionāru sadarbība turpinās jau daudzus gadus. Senlietu muzejā „Biksēres klēts” atrodas vairāki eksponāti, kas nākuši no Patkules (Gilzenes) muižas un ko savulaik Andrim Trečakam atdāvējis Imants Akmentiņš. Par savām kolekcijām un to veidošanas pirmssākumiem stāsta to īpašnieki.

Andris Trečaks: Tā kā alus garšo, tad pamazām radās arī šī kolekcija. Sākumā krāju tikai pudeļu etiķetes, bet pirms 5 gadiem sāku krāt pašas pudeles, kurām tagad ir atvēlēta vietiņa pirtī un to skaits varētu būt vairāk par 200. Katra no tām ir savādāka arī pēc formas. Visus esmu pagaršojis pats un to izcelsmes vieta ir dažāda – Vācija, Norvēģija, Zviedrija u.c. Kolekcijai pievienoju visas Latvijā ražotās pudeles. Ir tādas, kas ražotas kādiem speciāliem svētkiem. Piemēram, Līgo svētkiem. Kādreiz bija liela firma TAPRO, kas nodarbojās ar būvmateriāliem. Tagad tās ar tādu nosaukumu vairs nav, bet man pudele ir saglabājusies. Interesanti katrā ziņā.

Imants Akmentiņš: Savas kolekcijas vēsturi sāku skaitīt ar 1953. gadu. Skolā mācījos kopā ar Valdi Aivaru. Visā plašajā dzimtenē bija sēru diena – bija miris vadonis Staļins.

Citi raudāja zālē, bet mēs aizskrējām uz „Melno mušu” (kafejnīca), kas atradās Madonas stacijas tuvumā, un izdzērām aliņu. Marku īsti neatceros, bet laikam „Žigulītis” bija. Tad uz pudeles etiķetes parakstījāmies par godu Staļinam. Tā arī pamazām sāku kolekcionēt. Sākumā tās, kuras biju izgaršojis pats. Nu jau gadus 30 alu lietoju maz un etiķetes man piegādā draugi, paziņas. Agrāk, kad dejuju Tautas deju ansambli „Vidzeme”, tas bija tradicionālais dzēriens. Bez alus kolektīva darbība nebija iedomājama. Kolekcijā pārsvarā ir Latvijā ražotā alus etiķetes, bet gadās arī citās zemēs ražotais. Ir saglabājušās etiķetes no Sibīrijas laikiem, kur Irkutskā dienēja padomju armijā. Par to alu gan sajūsmā nebiju, ar latviešu pat salīdzināt nevar.

Tuvojoties Līgo svētkiem, kolekcionāri novēl: lietotiet Latvijā ražoto alu, – tas ir labākais pasaulē.

Ar kolekciju īpašniekiem tikās **Valda K.**, autore foto

Kārlis Skalbe Līgo

Līga – nav ne dziesmu, ne puķu, ne saules dieviete.

Līgo! – ir tikai gaišs gaviļu sauciens, kuru svieda no kalna uz kalnu, kurš apviņa ziedošos ežmaļus, druvas un pļavas, vārtu palodas un Jāņu biķeri.

Līgo! – ir garīgi atmodušās tautas priekka kļiedziens. Tāpat kā cilvēks jaunībā reiz atmostas uz apzinīgu dzīvi un sāk savām acīm aplūkot pasauli, no sava pusapziņas stāvokļa reiz mostas katrā tauta. Šai atmodas brīdī tā izrunā kādu vārdu, kas karstāk iedezina viņas asinis. Mūsu tauta ir pirmoreiz atmodusies Jāņu naktī. Jāņu naktī ir uzplaucis un uzziedējis tautas dvēseles papardes zieds, jo Jāņu dziesmās atveras tautas dziļākie reliģiskie uzskati. Ticību mums mācīja vāci. Bet nevienai tautai nepietiek ar to, kas viņai jāmācās un ko viņai iemāca. Tauta, ja viņa ir dzīvības spējīga, pati dzīvo savu gara dzīvi un pati dod sev atbildi uz visiem dziļākiem jautājumiem. Tas bija Jānos, vasaras vidū. Ziedošā daba jautāja ar tūkstoš puķu acīm, un tauta atbildēja ar gavilējošu līgo! – Šai vārdā izskan priecīga dzīves atklāšana; Jāņu dziesmās – gaiša dabas dievināšana. Līgo! – ir pirmais tautas pašapziņas kļiedziens. Jāņu dziesmas to nesa no kalna uz kalnu, no sētas uz sētu. Tad nebija vēl laikrakstu, ne biedrību. Tikai dziesmās izpaudās tautas kopapziņa, un Jāņu ugunis, no kalna dzirkstīdamas, signalizēja, ka te dzīvo latvieši, kuri vienādi jūt. Un, ja mēs gribam atkal ieiet šai gaišā pirmatnējā tautas kopapziņā ārpus biedrībām, partijām, avīzēm un viņu ķildām, tad mums vajaga Jāņus nolīgot tautas vidū, kādā mazā pelēkā sētiņā, kura līdz jumtam ieaugusi smaržīgos lupstajos un ziedošos krūmos, jo tikai tur sajūt dabas apreibinošo tuvumu.

Līgo – nav dieviete. Tas ir tikai upura sauciens. Bet, kad Jāņu naktī upurē, – tas nav neviens cits kā dievišķais Jānītis.

Jānītis – gaiša prieka, mīlestības un druvas dievs. Viņa vārdā tukšo katru trauku, viņa vārdā māsa salīgo sievieti savam brālim.

Visa Jāņu nakts ir kā priecīgs dievkalpojums. Tauta dzied vasaras nakts liturģiju, un mājas priesteri – saimnieks un saimniece – ozola vainagiem galvā. Par ziedu der katrā visvienkāršākā puķīte vai zālīte. Visa daba ir dievišķa. Visas zāles ir labas uz ziedokļa. Ikdienišķā dzīvē latvietis ir it kā norobežojies no dabas un puķu pasauli pamet saviem māju lopiem.

Mūsu zeme ir brīva un nekāda sveša vara viņa jautram vasaras nakts braucienam nestāsies ceļā. Kaisiet Jānīša ceļā Jāņu zāles, mīlojiet ar alu un sieru, saņemiet un pavadiet ar dziesmām. Un lai no visiem kalniem atskan – līgo! – brīvas tautas gavilējoša sasaukšanās.

Līgo! Līgo!

Afišas

30. jūlijā

Biksēres muižas kompleksā Pārnovadu amatu diena

Programmā:

11:30- svētku atklāšana

No plkst. 12:00-16:00-radošās darbnīcas:

- Pērliņu (piespraudes gatavošana)-Nataša Baboviča, Lazdonas pagasta rokdarbu pulciņa vadītāja
- Tapošana-Vanda Podiņa, Tautas daiļamata meistare
- Celaines aušana-vada dāmu klubs „Maadam” (Igaunija)
- Mūzikas instrumentu gatavošana no dabas materiāliem - darbs ar darba materiāliem

• Aušana no dabas materiāliem-vad. Inese Mailīte
Interesenti tiek aicināti izvēlēties vienu darbnīcu, kurā darboties, lai darbus varētu pabeigt pilnībā.

Svētku laikā darbosies amatnieku tirgziņš, izstādes- pārdošanas, būs iespēja noskatīties teātra izrādes un modes skati, kas veidoti no novadā savāktajiem krājumiem 50.-80. gadu stilā.

Kolekcijas veidošanai lūgums piedāvāt apģērbus un aksesuārus (rotaslietas, somiņas, kurpes u.c.) no personīgajiem krājumiem (tik atdoti atpakaļ). Priecāsimies arī par kādu stāstu, kas raksturo šo tērpu vai notikumu, kuram par godu tas gatavots.
(Programmā iespējamas nelielas izmaiņas vai papildinājumi)

Dalība pasākumā bez maksas

Saimnieks savā zemē

Kamēr strādā, tikmēr var iztikt

Laikā, kad pļavas smaržo pēc Jāņu zālēm un dzīvojam svētku gaidās, „Sarkaņu Ziņas” ciemojas „Kaipu” mājās Sarkaņu pusē, kur saimnieko Bonštatu ģimene. Par saimniekošanu un dzīvi laukos savās domās dalās saimniece Iveta.

Sarkaņu pusē esat ienācēji, kā šeit jūtaties, kā veicas darbi?

-Uz Sarkaņiem atnācām 1988. gadā no Praulienas puses. Vecāku mājas gan atradās pie Aronas kalna. Kopš tā laika šeit, „Kaipos”, arī dzīvojam un saimniekojam. Sākumā abi strādājām kolhozā. Vīrs bija traktorists, es – iecirkņa zootehniķe. Bija darbs un iztikšana. Jau kolhoza laikā bija sava saimniecība. Atceroties laiku, kad likvidējās kolhozi. Droši varu apgalvot, ka dzīvot tad bija grūtāk kā tagad, kaut gan ikdienā to vien dzirdam – krīze, krīze... Bērni gāja skolā, naudas nebija, par pienu maksāja ļoti maz. Bija jādomā, kā izdzīvot. Saimniecībā bija 4 govis. Sāku pienu vadāt klientiem uz Madonu. Kaut kā iztikām. Tad uz vairākiem gadiem tiku pie valsts darba. Tagad atkal tā nopietnāk esmu atgriezies pie saimniekošanas. Arī saimniecība krietni lielākā. Ir 10 slaucamas govis un 7 telēni. Ir 20 ha zemes. Ja būs gribētāji, kādu no tiem pārdosim, ja nē – turēšu pati, jo šobrīd kaut kā ar pienu var iztikt. Sākumā pienu nodevām „Cesvaines pienam”, bet tad no sadarbības ar mazāmu saimniecībām viņi pamazām atteicās, un uzteikumu par sadarbību saņēma arī mūsu saimniecība. Tas bija pirms apmēram diviem gadiem. Bija jāmeklēja citi ceļi, kur realizēt produkciju. Arī tirgošanās niša Madonā bija aizņemta. Nācās meklēt klientu loku citur. Tagad varu teikt, ka savu produkciju vadāju pa visu novadu – Aiviekste, Kalsnava, Sauleskalns, Mārciena u.c. Bez

piena saviem klientiem piedāvāju arī biezpienu, krējumu, sieru. Kādreiz arī biezpiena sacepumu, kas pašai ļoti garšo. Pieprasījums ir, lai tikai degvielas cena vairāk nepaaugstinātos. Citādi jāsāk rēķināt – vai braucieni atmaksāsies, un varbūt labāk visu pienu atdot „Lazdonas piensaimniekam”, ar kuru sadarbojamies tagad. Pašreiz tur nododam ļoti daudz, tikai to, kas paliek pāri.

Lielākā daļa saimniecības zemes, ko kopjam, atrodas pie „Klaucēniem”. Savulaik ņemti arī kredīti, lai kūti varētu ierīkot pēc visām Eiropas prasībām. Arī tagad vēl palikusi nesamaksāta neliela daļa par artēzisko aku, bet kaut kā galā tiekam. Liels atspajds saimniekošanai ir Eiropas platību maksājumi.

Par dzīvi Sarkaņos no pašas pirmās dienas varu teikt-man te patīk. Labi kaimiņi, kas palīdz cits citam, arī daba skaista, tuvu pilsēta. Ir paveicies, ka dzīvojam šeit.

Daudzi tevi atceras kā pagasta pastnieci, vai neskumsti pēc šī darba?

-Komunikācijas ar cilvēkiem pietrūkst. Ļoti pietrūkst. Tagad jau kaut kā esmu pieradusi, bet sākumā ļoti pietrūka. Varbūt tāpēc arī braukāju apkārt un tirgojos. Vismaz cilvēki visapkārt. Te mājās miers un klusums, kas mijas ar ikdienas mājas darbiem.

Kad pirms daudziem gadiem pēc kolhoza likvidācijas un vairākiem bezdarba gadiem radās iespēja strādāt pastā, piekritu uzreiz, kaut gan pastniekiem algas nekad nav bijušas lielas, sākumā pat ļoti niecīga samaksa. Patika darbs ar cilvēkiem, jutos gaidīta katrā mājā. Vēl kādu laiciņu atpakaļ pastniecītes atvaļinājuma laikā aizvietoju. Tagad liekas, ka darbu savā saimniecībā un pastā nevarētu apvienot, veselība vairs nav tik laba un arī dzīves ritms cits. Manu produkciju klienti

gaida konkrētā laikā un vietā. Negribas viņus pievilt.

Viena no prasmēm – godu saimniece. No kurienes šis aizraušanās?

-Ēst gatavošanai vairāk sāku pievērsties, ejot par palīdzību vienai saimniecei. No viņas visus ēst gatavošanas „knifņus” arī esmu iemācījusies. Gāju palīgos un praktiska darbos ir lielākā pieredzes skola. Speciāli mācījusies neesmu. Sarkaņu pusē esmu klājusi galdus visdažādākajiem godiem – kāzām, bērēm, jubilejām. Pēdējā laikā mazāk. Veselība vairs nav tik laba un arī pieprasījums mazāks. Ēst gatavot patīk arī dēlam Andim. Ir savas receptes jebkuram ēdienam, kaut gan ļoti labprāt ieskatos žurnālos, kur var iepazīties ar dažādām jaunām receptēm. Daudz ko pamēģinu, kaut ko pielieku no savām garšas izjūtām.

Tuvojas Jāņi, un siers ir to neatņemama sastāvdaļa. Vai ir kāda īpaša recepte?

-Ar sieriem īpaši neeksperimentēju. Taisu tā saucamo „ātro” sieru, tradicionālo ar ķimenēm. Esmu nonākusi pie secinājuma, ka tas cilvēkiem garšo vislabāk. Vēl šad un tad gatavoju ar ķiplokiem. Varbūt kaut kur Rīgā pircēji izvēlētos ko citu, bet laucinieki paliek pie pārbaudītām vērtībām. Mājās gatavotajam sieram ir pieprasījums ne tikai uz svētkiem. Gatavoju to visu gadu. Arī šodien esmu pārstrādājusi ap 100 l piena un tas pie klientiem nonāks jau rīt. Protams, ka pimsjāņu laikā pieprasījums lielāks un visbiežāk tad pērk visu ritulīti, nevis pa daļām.

Par iztikšanu nesūdzos. Vienmēr gribētos labāk, bet, ja strādā, nav tik traki. Vieglāk, protams, ir gausties un neko nedarīt. Mana pārliecība, – ja grib, tad iztikt laukos šodien var.

Līgo svētkos visiem novēlu ļoti atpūsties, bet neaizmirst par ikdienas darbiem. Lai galdā alus, siers un apkārt ļoti cilvēki!

Ar Ivetu Bonštatu sarunājās
Valda Kļaviņa, autore foto

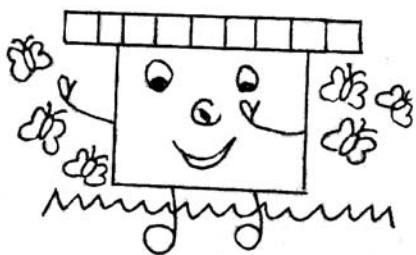
SKURSTENIS # 135

Sarkaņu pamatskola

2011. gada maijs – jūnijs

Skolu maijā fotografēja Madara Skurule

Endijas Zvirgzdiņas zīmējums

Redakcijas vārdā

Ir izskanējis mācību gada pēdējais mēnesis, kad 9. klase gatavojās eksāmeņiem un pēdējam skolas zvanam, bet pārējie skolēni ar nepacietību gaidīja vasaras brīvdienas. Maijā notika dažādi pasākumi gan skolā, gan novadā, kad saņēmām ziņas par paveikto un atzinību par veiksmēm.

Vasaras aizņemība ir katram sava, bet kopīgais mums bija skolas svētki – 9. klases izlaidums 11.06. Tāpat visi esam gaidīti skolas abās talkās 7.07. un 25.08.

Novēlu visiem izbaudīt vasaras brīvo laiku un izmantot to lietderīgi!

Madaru Skuruli, nākamo "Skursteņa" redaktori, fotografēja Inese Sudare.

Madara Skurule 5. kl,
redaktore vietniece

6. maijā no skolas avīzes „Skurstenis” uz novada avīžnieku sietu Madonas pilsētas 1.vidusskolā devās Līna Nagle, Endija Zvirgzdiņa, Madara Skurule, Paula Grīnberga un Kristīne Lipstova. Mājas darbā mums bija jāsatgato piecas dažādu tematu lapas

Skurule prezentē savas komandas veikumu. Ineses Sudāres foto.

un skolas avīzes prezentācija.

Kad iegājām skolā, bija jāreģistrējas. Mums iedeva dažādās krāsās kartītes, uz kurām bija rakstīts katra dalībnieka vārds. Pēc tam mums izrādīja skolu. Un vēlāk, kad sākas skolu avīžu prezentācija, visiem bija liels satraukums. Kad mēs runājām, visi mums pievērsa lielu uzmanību.

Līna Nagle 6. kl.

Mūs izšķīra uzreiz pēc prezentācijas, tāpēc nonācām katra savā komandā.

Uz galdiem bija A1 lapas dažādās krāsās, uz tām mēs, katra komanda, veidojām savu avīzi. Manas komandas avīzes nosaukums bija „No Lemberga rokām”. Mēs tur izmantojām avīzi “Diena” un vienas skolas sagatavotās informācijas lapas. Visu darīt, pēc manām domām, bija ļoti viegli. Bija erudīcijas konkurss, kurā Kristīne Lipstova ar savu komandu uzvarēja un saņēma balviņā pildspalvu. Bija arī situāciju māksla ar lomu izspēlēšanu. Sietā bija tējas dzeršana un cieņāšanās ar ievārtījuma maizītēm.

Vēlāk uzzinājām skolu avīžu vērtējumu, ko bija izteikusi žūrija. Tad sekoja apbalvošana, un mūsu avīze „Skurstenis” ieguva otro nomināciju – „Labākās ziņas”.

Endija Zvirgzdiņa 5. kl.

Ģimenes dienas koncerts

11. maijā skolā notika Ģimenes dienas koncerts, kurā piedalījās, sākot no mazajiem bērniem līdz pat lielajiem. Priekšnesumi tika gatavoti jau labu laiku iepriekš. Vēl pirms koncerta bija vecāku tikšanās. Koncertā dziedāja ansamblis, skolēni dejoja modernās un

tautiskās dejas un skaitīja dzejoļus, bija arī ģitāristu priekšnesumi. Teātri spēlēja 1./2. klase, bet 3./4. klase un 5. klase – leļļu teātri. Domāju, ka svētku koncerts bija jauks. Daudzi bērni sveica māmiņas ar pašu gatavotajiem apsveikumiem.

Dzied Madara Skurule, Anna Teičāne, Helēna Ravinska, Baiba Johansone, ģitāru spēlēja Raitis Strazdiņš.
Ineses Sudāres foto.

Ludziņu par dīraudzību spēlēja 1./2. klases skolēni.
Ilonas Svārpstones foto.

Pavasara darbos

13. maijā skolā pulcējāmie apkārtnes sakopšanas talkai. Tajā piedalījās visa skola – sākot ar pašiem mazākajiem līdz pat lielo klašu skolēniem, skolotājiem un darbiniekiem.

Bērni darīja šādus darbus: zēni veda melnzemi puķudobēm, citi sakopa malkas laukumu, citi plūca zāli ap puķu dobēm, citi līdzināja velēnas uzartajā zālājā jaunas zālītes sēšanai.

Pēc talkas, kad bija paēstas pusdienas, visi tika arī pie saldējuma. Paldies talciniekiem!

Endija Zvirgzdiņa 5. kl.

Toms Jansons, Aigars Simtņiņš un Niks Meščerskis ved skaidas no malkas laukuma. Madaras Skurules foto.

Ingus Škutāns un Niks Kampe līdzina velēnas. Madaras Skurules foto.

Svētki bērnu grāmatu vērtētājiem

25. maijā uz Sarkaņu bibliotēku devās *Bērnu žūrijas 2010* lasītāji, lai saņemtu pasīti, kas apliecina skolēna darbošanos šajā projektā. Grāmatzīmju un teicību konkursu dalībnieki saņēma krāsainus diplomus, bet skolotājas – balviņas par skolēnu rosināšanu lasīt. Pasākumā ciemojās nākamie lasītāji – astoņi bērni no 5–6 gadīgo grupiņas. Viņi nākamajā mācību gadā jau būs

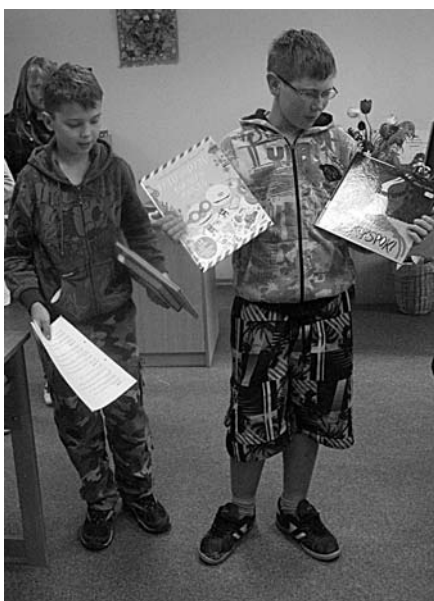
grāmatu žūrijas dalībnieki.

Bērni šajā lasīšanas gandarījuma stundā darbojās komandās, lai veiktu dažādus erudīcijas un radošus uzdevumus un prezentētu tos. Viena komanda spēlēja pasaku, otra komanda veidoja *Bērnu žūrijas 2010* ziņas puķes formā, trešā – iepazīstināja ar jaunajām grāmatām, kas izvēlētas vērtēšanai šajā gadā, vēl vienas komandas uzdevums bija noskaid-

rot, kam pieder uzzīmētie pēdu nospiedumi. Lielākā komanda sacentās objekta meklēšanā, to neredzot. Sekoja našķošanās brīdis. Viss kopā – tādā mierīgā un klusinātā noskaņā. Paldies par svētku stundu bibliotekāritei Irēnai Bačukai!

Bērnu žūrijas 2011 grāmatas var sākt lasīt jau vasarā. Interesējies Sarkaņu bibliotēkā!

Inese Sudāre, skolotāja

Ričards Vēveris un Dairis Svārpstons iepazīstina ar *Bērnu žūrijas 2011* grāmatām. Madaras Skurules foto.

Aigars Simtņiņš saņem diplomu par piedalīšanos grāmatzīmju konkursā. Madaras Skurules foto.

Izlaidums bērnudārza grupiņā

27. maijā svētku diena bija sešgadīgajiem bērniem – izlaidums bērnudārza grupiņā!

8 bērni saņēma apliecinājumu, ka viņi kļūst pirmklasnieki:

Ar ābeceš gaili nestrīdies,

Viņš līdzī tev uz skolu ies

Un tupēs uz vāka, un klausīsies.

Jā, ābeceš gailis tev līdzī uz skolu ies.

/Pēc E. Dīnsberģa./

Lūk, nākamie skolēni!

Elīna – nopietna, centīga mācībās. Samanta – aktīva spēļu gudrotāja un zīmētāja. Mikuss – allaž labestīgs pret grupas biedriem un pieaugušajiem. Kitija – dāsna, daloties ar rotaļlietām. Keita – dzīvespriecīga rotaļu vadītāja. Oļegs – atklāts, uzmanīgs pret citiem. Ramona – uzņēmīga, izteiksmīga dzejoļu runātāja no galvas. Sintija – klusa, izpalīdzīga darbinos. Un visi kopā – dejotāji, dziedātāji un sportotāji.

Saulainu vasaru vēlot –

Mārīte Lukašuna, skolotāja

Nākamie pirmklasnieki: Samanta, Ramona, Sintija, Keita, Kitija, Mikuss, Elīna, Oļegs svētku noskaņā. Madaras Skurules foto.

Skolu beidzot

Ar vasarīgās saules tveici un puķu krāsainību 10. jūnijā izskanēja 9. klases izlaidums. Ar cerībām un vēlējumiem, ar apņemšanos turpināt mācības vidusskolā vai arodskolā un būt veiksmīgiem savas karjeras veidošanā.

Katram no jums kaut kur ir

Apsolītā plava.

Tikai lidojums līdz tai ir tāls un grūts,

Vieglī var apmaldīties.

Kaut kur ir plava,

Viena vienīga pasaulē

Tava.

9. klases beidzēji, nepalaidiet garam iespēju un esiet atvērti pasaulei! Lai jums veicas!

Valentīna Liepiņa, klases audzinātāja

Ziņojam par gājputnu atgriešanos

Šajā mācību gadā turpinājām ar dažādām aktivitātēm (nodarbībām ornitologa A. Avotiņa vadībā, tematu izstrādāšanu projektu nedēļā, putnu vērošanas ekskursiju, ziņošanu projektam „Dzīvais pavasaris” u.c.) piedalīties LOB Skolu programmā „Putni un mēs”.

Tuvojoties putnu atgriešanās laikam martā, kā jau citus gadus, no Latvijas Ornitoloģijas biedrības saņēmām ziņas par to, kā Latvijā veicies ar 4 putnu sugu – bezdelīgas, baltā stārķa, dzeguzes, svīres – atlidošanas reģistrēšanu pērn, tas ir, 2010. gada pavasarī. Tad ziņošanā iesaistījušās 85 skolas (no Madonas novada tikai divas: mūsu un Vestienas pamatskola). Kopumā pēc ziņojumu skaita Latvija ierindojās 6.vietā starp Eiropas valstīm.

Reizē ar informāciju saņēmām iepriecinošu ziņu, ka pērn esam bijuši 10 aktīvāko skolu skaitā Latvijā, tāpēc no projekta „Dzīvais pavasaris” saņēmām sūtījumā arī atzinības rakstu un suvenīrus (putnu piespraudes u.c.).

Jau no marta beigām, kad novērojām baltā stārķa atgriešanos, ziņojām par putnu atlidošanu www.springalive.net. Aktīvākie bija 5. un 6. klases skolēni, arī 3./4. klases skolēni atsaucās vērojumu pierakstīšanai, lai varētu informāciju nosūtīt. Ziņot var līdz Jāņiem, tāpēc aicinu skolēnus nosauktajā mājaslapā pievienot tos vērojumus, par kuriem vēl nav informācija nosūtīta! Vismazāk esam ziņojuši par svīrēm. Tagad viņas ir viegli pamanāmas Bikšeres centrā – šaudīgas, ar tumšu (melnu) siluetu, saucot savu vārdu „svīr”. Ar ziņošanu jāpasteidzas!

Inese Sudāre, skolotāja

Aicinām mācīties Sarkāņu pamatskolā

Skola 2011./2012. mācību gadā piedāvā:

- ⊗ apgūt pamatizglītību 1.-9. klasē,
- ⊗ gatavoties skolai 5 un 6 gadīgo bērnu apmācības grupā,
- ⊗ darboties 3 un 4 gadīgo bērnu rotaļu un attīstības grupā.

Skolas piedāvātās iespējas:

- ✧ mūzika (blokflauta, klavieres),
- ✧ tautiskās un modernās dejas,
- ✧ vokālais ansamblis,
- ✧ skatuves runas pamati un teātris,
- ✧ ģitārspēles pamati,
- ✧ sporta pulciņš,
- ✧ dekoratīvās kokapstrādes pulciņš,
- ✧ skolas avīzes veidošana,
- ✧ individuāls atbalsts mācību apgūvē,
- ✧ pagarinātā dienas grupa,
- ✧ bezmaksas mācību grāmatas,
- ✧ veselīga ēdināšana,
- ✧ pagasta autobuss.

T. 64860832,
skolas direktores m.t. 29361172

Gandarījums par kopīgi paveikto

Mācību gada noslēgums skolā ir laiks, kad varam just gandarījumu par kopīgi paveiktajiem darbiem.

Viens no tiem – makulatūras vākšana. Paldies visiem, kas iesaistījās – gan skolēniem, gan vecākiem un citiem pagasta iedzīvotājiem, kas izmantoja iespēju nederīgos papīrus nodot otrreizējai pārstrādei! No SIA „Zaļā josta” skola saņēma pateicības rakstu par ieguldījumu tīras Latvijas vides saglabāšanā, piedaloties makulatūras vākšanas konkursā „Tu vari izglābt...” Te 278 dalībnieku konkurencē esam 26. vietā pēc nodotā ma-

kulatūras daudzuma (2,5 t), rēķinot uz vienu skolēnu.

Otra akcija, kurā skolēnu līdzpārvalde aicināja iesaistīties ikvienu – bateriju vākšana. Esam 48. vietā to 208 skolu sarakstā, kas ir bateriju vākšanas konkursa „Būsim atbildīgi!” dalībnieces. Arī par šo aktivitāti skola saņēma pateicības rakstu.

Nākamajā mācību gadā abās akcijās piedalīsimies atkal. Makulatūras sainīšus un baterijas var ikviens krāt jau vasarā, palīdzot saglabāt tīru Latvijas vidi.

Ilona Svārpstone, skolotāja

Līga Simtniece minūtes laikā uzdevumu veikusi – 5 klucīši salikti!
Madaras Skurules foto.

30. maijā, sporta dienā, kamēr uz laukuma risinājās futbola mačs, tikmēr zālē notika astoņas dažādas veiklības sacensības. Sandijai Rutkai laika ierobežojums (1 min) liek reizē steigties un būt ļoti vērīgai, ceļot “piramīdu”.

Tas var noderēt!

Tuvojas latviešu visiecienītākie svētki – Līgo svētki, kur tradicionāli blakus sieram un pīrādžiņiem galdā tiek celts „latviešu nacionālais ēdiens” šašliks. Katram tā gatavošanai ir sava recepte, dažs tiek noskatīts veikalu plauktos, bet paimprovizēt patīk ikkatram no mums. Ierosmei dažī ieteikumi šašlika pagatavošanai.

Šašliks latviešu gaumē

Atšķirībā no austrumu virtuves, šašliks tiek gatavots no lieliskas cūkgaļas, ar kuru slavena Latvija. Diemžēl daudzi marinē šašliku vienkāršā etiķa marinādē, neaizdomājoties par marinēšanas laiku. Tāpēc gribētos kļiedēt šo populāro kļūdu un parādīt, kā ir iespējams parādīt visas lieliskās cūkgaļas garšas īpatnības.

Sastāvdaļas:

Proporcijas ir dotas, orientējoties uz 5-6 ēdājiem.

gaļa 1,5 – 2 kg Cūkgaļa, šķinķis, fileja vai karbonāde

Sīpoli 0,5 – 1 kg Labāk izvēlēties nevis vietējos, bet atvests no Polijas vai Vidusāzijas. Tie ir saldāki. Pēc izskata tie garenas formas sīpoli ar zeltainu miziņu un pilnībā sausu augšējo daļu.

Tomātu pasta 2 ēdamkarotes Vislabākā ir ķīniešu, ungāru vai moldāvu ražojuma pasta. Turku pasta ir pārdedzināta un vairāk sārmaina nekā skāba, bet ukraiņu recepte ir tik sena, ka tomāti tur jau sen aizmirsti.

Dilles 1 buntīte Dilles lieliski saskan ar cūkgaļu. Ziemā var aizvietot ar sauso fenheļi.

Malti melnie pipari. Ceturtdaļa tējkarotes. Maltie pipari piedod ne tikai aromātu, bet arī asumu. Ja jums nepatīk asi ēdieni, tad izmantojiet smaržīgos piparus, tos saspiežot ar nazi uz dēlīša.

Koriandrs 1 ēdamkarote Nav obligāta. Pielīpušie koriandra zirnīši gaļai piedod patīkamu, skābenu garšu.

Galda etiķis pusglāze. Brīnišķīgu garšu piedod parastais 5% vīna etiķis Brantwein. Var izmantot jebkuru citu 4 – 6% etiķi, tomēr šī recepte domāta tieši šī etiķa izmantošanai.

Marinēšana

Vispirms sagatavojiet 3 – 4 litru stikla vai nerūsējošā tērauda trauku ar vāku. Var ņemt arī emaljētu, tikai emaljai jābūt bez skrāpējumiem vai citiem bojājumiem.

No gaļas nogrieziet ādu un sagrieziet to pēc iespējas kvadrātveida gabaliņos, 5 – 6 cm un salieciet traukā. Labāk, ja gaļa ir ar treknumu. Bez tam zemādas taukus nepieciešams sagriezt strēmēlēs, lai ceptu pamīšus ar gaļu.

Notīriet sīpolus un sagrieziet tos vidējos salmiņos. Uzberiet sīpolus uz gaļas, kārtīgi visu apsāliet ar vidēja rupjuma sāli un uzlieciet vāku, lai nebūtu jāraud, veicot pārējās operācijas.

Tomātu pastu samaisiet ar etiķi un rūpī-

gi un vienmērīgi pārlejiet sagatavoto gaļu ar sīpoliem.

Dilles sagrieziet rupji, teiksim visu buntīti trijās daļās un uzberiet uz gaļas. Sauso fenheļi vienkārši pārberiet pāri.

Tagad, kad sīpoli jau piesūkušies ar sāli, uzberiet piparus un koriandru, un rūpīgi samaisiet. Gaļai jābūt pārsegtai ar marinādi, nevis peldēt tajā. Vākam brīvi jānosiedz gaļa, to nepiespiežot. Gaļu nedrīkst nosegt hermētiski, lai tā varētu „elpot”.

Līdz ar to aktīvās darbības ir beigušās, var steidzīgi pakot mantas mašīnā, vai arī klāt galdū, ja šašliku cepsiēt mājās. Marināde savu darbu izdarīs pusstundas – stundas laikā, atkarībā no tās temperatūras. Ilgāka marinēšana gaļu padarīs ūdeņainu un ciētu. Gaļa ir gatava, kad tā kļūst gaišāka un parādās raksturīgā, „garšīgā” smarža. Ja jūs nevarat paspēt stundas laikā, tad labāk etiķi pieliet vēlāk, pusstundu pirms cepšanas. Jā, vēl viens moments – pārāk ilga marinēšana (3 stundas un vairāk) padara sīpolus un gaļu rūgtus. Ja nav iespējas marinēšanu izdarīt 3 stundu laikā, tad var izvēlēties šādu variantu – gaļu atbrīvot no sīpoliem vai tos, nomazgātus ielikt atsevišķi, atšķaidītā tomātu pastā.

Cepšana

Ļoti labu šašliku var pagatavot uz oglēm no augļu koku – ābeļu, bumbieru vai ķiršu koku malkas. Labi rezultāti sanāk arī uz oglēm, kas pirktas jebkurā benzīna uzpildes stacijā. Absolūti neder ogles no sveķainajiem kokiem – priedes un egles, kuras ļoti ātri izdeg un piedod gaļai rūgtenu sveķu garšu. Tāpat neder arī bērza malka ar savu neatkaroto aromātu. Jūs taču cepat šašliku, nevis kuriniet pirti?

Tātad. Aizdedziniet malku jebkurā jums pieejamā veidā. Kaut gan, nē. Nekad neizmantojiet naftīgi – smirdīgos aizdedzināšanas produktus. Varat ņemt spirtu, ja nezīniet labāku pielietojuma veidu...Jāpanāk stipra uguns, lai ogles apdegtu no visām pusēm, bet nesadedzītu pavisam.

Kamēr ogles gatavojas, gaļa jāuzver uz iesmiem. Tas notiek tā – pirmajam un pēdējam gabaliņam jābūt treknam. Tas pasargās pārējo gaļu no apdegšanas. Pārējos gabalus liekam pārmaiņus ar treknākajiem. Pie tam gaļa jāattīra no sīpoliem un tomātu gabaliņiem, bet koriandra zirnīši jāatstāj. Gaļai uz iesma jābūt brīvai, bet bez pārtraukumiem. Ja jums liekas, ka tā ir pārāk slapja, nospiediet lieko šķidrumu tieši uz iesma. Sekojiet, lai iesmi brīvi novietotos uz jūsu grila.

Kad ogles pilnībā aizdegušās, izvietoja tās vienmērīgi pa visu grilu. Iesmus virs oglēm jānovieto 5 – 6 cm augstumā. Uzturiet ogļu vienmērīgu gailēšanu, pēc vajadzības papūšot gaisu. Ja ogles aizdegas ar liesmu, aplaistiet šašlikus ar ūdeni vai etiķi.

Šašlika gatavību nosaka pēc tā izskata, vienmērīgi apcepies no visām pusēm un ar punkcijas palīdzību. Punkcija nozīmē (lai

man piedod mediķi) gaļas caurduršanu ar kādu asu priekšmetu. Gatava gaļa nepielīp, bet jēla – atstāj pēdas. Noņemiet gabaliņu no iesma. Tam jābūt sulīgam, nevis ūdeņainam vai apdegušam. Ja no apceptās gaļas vēl sūcas sula, tad turpiniet cept, pietuvinot vai arī attālinot iesmus no oglēm. Ja gaļa ir gatava, bet nav apcepies brūna, tad uzpūtiēt lielāku liesmu.

Latvijā cūkgaļas šašlikus ēd ar visu ko. Ja jūs mīlat „vienkāršību” vai arī, ja tas nav īpaši izdevies, tad var ēst ar šašliku mērci. Tāpat pie šašlika pasniedz etiķi, kas nostādina uz pipariem un smalki sagrieztus sīpolus.

Asuma mīļotājiem es piedāvātu šādus salātus no sīpoliem. Tie ir viegli un ātri pagatavojami. Vienu, divas sīpolu galviņas sagriezt plānos gredzenos, saburzīt ar rokām un ielikt augstā stikla pialā vai traukā vai bļodiņā. Uzkaisīt asos, maltos sarkanos piparus un apliet ar galda etiķi. Samaisīt, uzlikt vāku un uz 15 minūtēm atstāt ievilkties. Pēc tam noliet etiķi. Viss.

No dzērieniem par klasiku uzskatāmi sausie baltie vai sarkanie galda vīni. Ļoti labi der krievu šņabītis vai brīnišķīgais latviešu alus. Absolūti nevietā būs konjaks vai džins, lai gan tekila vai labs viskijs derēs pavisam jauki.

Šašliks citronu marinādē

Sastāvdaļas

- 2 kg, cūkgaļas
- 1,5 ēdk sāls; (ar tādu nelielu kaudzīti)
- 1 tēj melno malto piparu
- 2 ēdk ābolu etiķa
- 3-4 lielāki sīpoli
- 1 citroni
- 1 tēj sinepju (krievu)
- 4 ēdk eļļas
- ābolu sula

Pagatavošana

- gaļu sagriež 3-4cm kubos
- sīpolus sagriež 4 daļās, sadala pa atsevišķiem gabaliņiem, pievieno gaļai
 - izspiež no citrona sulu, pievieno un citronu mizas arī iemet pie gaļas
 - pieber sāli, piparus, pievieno sinepes, eļļu, ābolu etiķi
 - visu cītīgi apmaisa, saliek katlā, traukā un zem sloga atstāj uz nakti
 - grilā sagatavo ogles
 - gaļas gabaliņus uz iesma izkārt sekojoši – gaļā, sīpola daiviņā, gaļa, sīpols utt.... un liek klāt cieši vienu otram
 - grilē, kamēr gaļa gatava
 - grilēšanas laikā ar miglotāju (var no-

pirkt jebkurā dārzniecības veicī) ik pēc laika apsmidzina šašlikus ar ābolu sulu

- pasniedz kā parasti

Ieteikums

1) ābolu etiķa vietā var lietot parasto etiķi, piparus labāk izmantot svaigi maltos, ābolu sulas vietā var izmantot alu

2) gaļu vēlams ņemt ar nelielām speķa kārtiņām, cauraudi, cepšanas laikā gaļas gabaliņus labāk izkārtot tā, ka tie nav iespiesti starp citiem, tādā veidā dodot tiem iespēju apcepties, un līdz ar to gaļā nebūs jūtams speķis.

Vistas šašliks

Sastāvdaļas:

- Gaļa vistas (kājas, muguras),
- sāls,
- pipari,
- etiķis
- ķiploki

Pagatavošana: 10 min.

Saspiež ķiplokus, pieliek klāt gaļai, sāli, piparus pēc garšas, etiķi tik daudz, lai gaļa paliek gaišāka.

Galvenais, cept lēnām, lai izcepās, lai iztek tauki un liekais šķidrums, nevis uz ātro, savādāk būs iekšā jēls jeb sutināts, Jums to nevajag.

Garšīgais šašliks

Sastāvdaļas

- 1 kg cūkgaļas kakla karbonādes,
- 5 sīpoli,
- 1 citroni
- majonēze
- koriandra un sinepju sēklas,
- sāls,
- kinza,
- hmeli – suneli (garšviela).

Pagatavošana: 40 min

Cūkgaļas šašliks sarkanvīnā

Sastāvdaļas:

- 5 kg cūkgaļa
- 700 ml sarkanvīns
- 2 gab citroni
- 80 gr dilles
- 500 gr sīpoli
- 10 daiviņas ķiploka
- garšviela šašlikam
- gaļas garšviela
- 1/2 tējkarote sinepes
- sāls un pipari

Sagatavošana

Gaļu sagriež, kā kurš vēlas. Sīpolus smalki sagriež, pievieno saberzto koriandra un sinepju sēklas, hmeli-suneli, sāli, viena citrona sulu. Izmīcām, kamēr sīpoli sāk suloties. Pievienojam klāt gaļu, samaisām. Ja ir, pievienojam kinzu (koriandra svaigās lapas). Liekam klāt majonēzi, pārmaisām un pieļejam minerālūdeni, līdz nosedz gaļu. Pēc kādām 2 stundām cepam uz iesmiem, ik pa brīdim pārlejot ar palikušo marinādi.

*Smaržos zāle, glāstīs vējš,
Varbūt pāršalks zibens spējš.
Vienreiz gadā varam mēs
Sirdi zaudēt papardēs.*

*Ņem spēku no Jāņuzālēm,
Ko tās Tev šovakar sniedz-
Tas paliks ar Tevi tik ilgi,
Kaut sen būs novītis zieds.*

*Ņem spēku no Jāņu gaismas,
Kas pakalnos gaiši spīd-
Tā paliks ar Tevi tik ilgi,
Kaut sen būs atausis rīts.*

*Ņem spēku no Jāņudziesmām,
Kas līgo visapkārt Tev-
Tās paliks ar Tevi tik ilgi,
Kaut vārdi būs zuduši sen.*

*Ņem spēku pati no sevis,
Ko dvēsele sevī slēpj-
Tas paliks ar Tevi tik ilgi,
Kaut liksies-kāds tīklus vērpj.*

*Ņem spēku no Jāņuzālēm,
No gaismas, kas kalnos zied,
Ņem spēku no nakts bez tumsas,
Kas šonakt pār zemi iet.*

Iveta Bonštate avīzes lasītājiem piedāvā ēdienu receptes, kuras pati ir izmēģinājusi. Tās ir vienkāršas un garšo lieliski.

Biezpiena sacepums

6 olas

2 kg biezpiens (saus, labi der Lazdonas)

15 ēd. cukura

6-8 karotes saldā krējuma

Rozīnes

15 ēd. manna vai nedaudz vairāk, lai pabiezā mīkla sanāk. Visu sajauc. Svarīgi mannu pievienot pašās beigās. Cep 200° temperatūrā apmēram stundu.

Jogurta krēms

Ņem jebkuru jogurtu, pievieno uzbriedinātu un izšķīdinātu želatīnu, nedaudz putukrējumu un sajauc. Liek ledusskapī, lai sacietē. Var ēst

ar augļu mērci vai tāpat pie kafijas.

Ābolu saldaiss

Uz sakņu rīves sarīvē ābolus un pārkaisa ar cukuru, lai atsulojas. Tad lieko sulu nolej. Pieliek putukrējumu. Ja saldaiss domāts tūlītējai ēšanai, želatīnu var nepievienot. Ja ilgākais uzglabāšanai, tad želatīnu pievienot nepieciešams.

Mājas kotletes

Kotletes, gatavojot, pievienoju tikai garšvielas, kartupeļu cieti un nedaudz ūdens. Neko vairāk. Sanāk sulīgas un garšīgas.

Labu apetīti!

Viss notiek!

11. maijā Cesvaines vidusskolas zālē savu 70 gadu jubileju svinēja dzejniece un publiciste Anda Līce, kuras šūpulis kārts Sarkanu pagastā. Pasākuma laikā klātesošajiem bija iespēja iepazīties ar Andas Līces jauno grāmatu „Pateikt un pateikties”, kas izdota apgādā „Likteņstāsti” un ceļu pie lasītājiem sāka aprīļa nogalē. Šajā pavasarī klajā nāca arī režisora Andra Feldmaņa filma divās sērijās „Ceļa domas” un fragmenti no tās bija skatāmi dzejnieces jubilejas reizē. Abi darbi lielā mērā rāda dzejnieces mūžu, akcentējot Sibīrijā pavadīto laiku un tā rezonansi viņas liktenī. Kā uzsvēra pati jubilāre, – grāmata un filma ir tāda kā sava veida dzīves bilance – kas tad ir bijis? Par daudzām lietām gribas teikt, – esmu padarījusi, nevis pabeigusi. Ir izaudzināti bērni, iestādīts ne tikai koks, bet dārzs, kurš dod prieku un enerģiju. Vienīgais, ar ko nevaru samierināties un nepieņemu, ir pasaules netaisnība, – atzīst jubilāre.

14. maijā Latvijā tika svinēta muzeju nakts. Apmeklētājiem muzeji bija atvērti ilgāk nekā parasti, dodot iespēju ne tikai iepazīties ar tur izvietotajām ekspozīcijām, bet arī piedāvāja daudzveidīgu kultūras un izklaides programmu.

Apmeklētājus vēlā vakara stundā gaidīja arī abi Sarkanu pagasta muzeji. Profesora Aleksandra Biežiņa muzejā „Jaundilmaņi” varēja iepazīties ar pastāvīgo ekspozīciju,

par apmeklējumu muzeji sūdzēties nevarēja. Tos apciemoja gan pagasta iedzīvotāji, gan viesi. Ciemiņi no Jērcēniem bija sajūsmīnāti par skaisto vietu, dabu, brīvdabas tēlniecības izstādi.

15. maijā Sarkanu pagasta vokālais ansamblis mēroja ceļu uz Latvijas vokālo ansambļu konkursa finālu, kas notika Vecumnieku novada Vallē. Daces Kalniņas vadītais ansamblis bija to sešu jaukto vokālo ansambļu vidū, kas tika uzaicināti uz noslēguma pasākumu. Rezultātā 5. vieta valstī. Atzīstamais sniegums kā novērtējums ansambļa regulārai darbībai astoņu gadu garumā.

20. maijā Biksēres estrādē viesojās Ošupes pagasta Degumnieku TN amatiereteātris „Cits modelis” ar muzikālo izrādi „Ak, šī jaukā lauku dzīve”, kas skatītājiem piedāvāja noskaftītes komēdiju par lauku dzīves aktualitātēm un problēmām.

21. un 22. maijā Variešos notika tradicionālais “Āksta” teātra festivāls, kurā piedalījās arī pagasta amatiereteātris „Piņģerots” ar H. Paukša „Piedod, Bokačo, ja vari!”. Divu dienu garumā skatītājiem savus iestudējumus rādīja 14 kolektīvi no Krustpils, Jēkabpils, Madonas un Rēzeknes novada, kā arī Jēkabpils pilsētas. Pirmā diena vairāk bija veltīta viesiem un pieaugušo kolektīviem, otrā – pašmāju un bērnu trupām. Kolektīvu uzstāšanās tika papildināta ar Variešu jauniešu kustību teātra priekšnesumu un kopēju zupas vārīšanu.

28. maijā senioru deju kolektīvs „Senči” piedalījās Vislatvijas senioru deju svētkos Ikšķilē. Senioru deju kolektīvu sadancis ir svētki dvēselei, kas ik gadu notiek citā Latvijas novadā. Ikšķilē divu stundu garā koncertā raibu raibos deju rakstus auda vairāk nekā 900 cienījama vecuma dalībnieku. Svētki aizritēja draudzīgā, dzīvespriecīgā atmosfērā, un koncerta dalībnieki, šķiroties ar smaidu, teica: “Uz tikšanos nākamajā gadā Saulkrastos!”.

4. jūnijā Madonā pilsētas 85 gadu jubilejas svinību ietvaros notika novada pašdarbības kolektīvu lielkoncerts „Daudz laimes dzimšanas dienā, Madona!”, kurā piedalījās Sarkanu pagasta deju kolektīvi „Resgaļi”, „Labākie gadi”, „Senči” un jauktais vokālais ansamblis.

Valdas Kļaviņas teksts,
Aivara Gailīša un Valdas Kļaviņas foto

13. maijā Kalnagravās uz sezonas noslēguma koncertu aicināja pagasta bērnu un jauniešu pašdarbības kolektīvi un tas bija veltīts Ģimenes dienai. Leļļu teātra izrādi bija sagatavojis Sarkanu skolas teātra pulciņš, kurš uzstājās ar režisores Guntas Apeles pašdarinātajām lellēm. Ar saksofona skaņām koncerta apmeklētājus iepriecināja Pēteris Lipstovs, azartisku dejas soli rādīja jauniešu deju kolektīvs „Resgaļi” Ingas Pujates vadībā, mazliet citos ritmos dejoja deju grupa „Geizeri”, kuru vada Līga Kuba, un ar dzīvespriecīgu lugu priecēja Žannas Pērkonas teātra studija. Koncerta daudzveidīgie priekšnesumi vēlreiz pierādīja, ka Sarkanu pagastā ir daudz talantīgu bērnu, kuriem prieks darboties kolektīvos savu spēju pilnveidošanai. Un, ja vēl zālē atrodas tuvinieki, kas to novērtē, tad viss sanāk vēl labāk.

tika atklāta izstāde „Demonmānija”, bija skatāma Raiskuma internātskolas bērnu zīmējumu izstāde un tradicionāli tika vārīta laša zupa.

Andra Trečaka muzejs „Biksēres klēts” apmeklētājus gaidīja uzlabotās muzeja telpās, kurās veikts remonta projekta „LEADER” ietvaros. Tagad muzeja telpas var lepoties ar jaunu grīdas segumu, ērtu apgaismojumu, kas eksponātus ļauj apskatīt pilnīgāk, kā arī ar mūsdienīgu aparātūru. Atklājot līdz šim neizmantoto trešo muzeja telpu, apmeklētājus priecēja Jērcēnu dzejas teātris ar muzikālo iestudējumu „Neparasto cilvēku zemē”, kas veidots pēc Mārtiņa Freimaņa dzejas grāmatas motīviem. Pēc izrādes visiem ļoti labi garšoja Vivitas vārītā skābeņu zupa. Pas spīti lietainajiem un vēsajiem laika apstākļiem,

Afišas

Jūlija mēnesī Biksērē
pasākumu cikls „Iepazīsti
Eiropas tautu kultūras!”

**8. jūlijā plkst. 18:00,
Biksēres estrādē**

Draudzības koncerts
Piedalās Velsas deju kolektīvs
(Anglija), Sarkaņu pagasta
senioru deju kolektīvs „Senči”
un amatierteātris „Piņģerots”
ar H. Paukša izrādi „Skatītāji”

Ieejas maksa Ls 1.-

**14. jūlijā plkst. 20:00 Bik-
sēres estrādē**

Raplas rajona
(Igaunija) pašdarbības
kolektīvu koncerts.

Koncertā piedalās deju
kolektīvi un vokālie an-
sambļi. Koncertu kuplina
amatierteātra „Piņģerots”
dalībnieki.

Ieejas maksa Ls 1.-

Apsveikumi

*Lai Tevi pārklāj eņģelis ar spārnu,
Lai labajam tas Tevī vienmēr sargs;
Lai nezūd tumsā Tava ceļazīva,
Jo dzīves ceļš ir nežēlīgs un bargs.
Lai nekrietnībai nebūtu Tu ērts,
Bet allaž būtu kādam glābējs krasts,
Lai dvēsele kā skaidravots ir vērtā
Ikvienam, kas grib spēka malku rast.*

Sveicam nozīmīgās dzīves jubilejās jūnija un
jūlija gaviļniekus!

78 gadi

09.06. Vēze Sabīne
16.06. Kokoreviča Sintija
16.06. Kokoreviča Dagnija
02.07. Puzāks Jānis
17.07. Trečāks Arvis

50 gadi

10.06. Menkovskis Andris
17.06. Točs Guntis

55 gadi

16.06. Ivanovs Ivans

60 gadi

12.06. Orlova Ināra
21.06. Vēvere Anīta

65 gadi

07.07. Titovs Juris

70 gadi

01.06. Gutāne Skaidra
20.06. Brenčeva Leontina
01.07. Ūbelīte Rīta
03.07. Matisāne Zinaida
16.07. Pērkone Maija

75 gadi

27.06. Markova Rasma
25.07. Kuba Jekaterina

80 gadi

11.07. Miglone Ilga
22.07. Voičikova Regīna

90 gadi

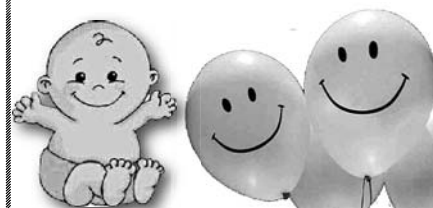
27.06. Braidaka Helēna

Sveicam:

Eviju Belovu un Ivaru Broku ar
dēliņa Reiņa piedzimšanu 26.04.

Ilzi Pojarkovu ar dēliņa Sanda
piedzimšanu 26.04.

Initu un Ingusu Karlsonus ar
dēliņa Eduarda piedzimšanu

Kapusvētki Sarkaņu kapos
9. jūlijā plkst. 12 00

SĒRU VĒSTS

Mūžībā aizgājuši:

08.05.2011. Kārlis Čerbakovs
64 gadu vecumā;
17.05.2011. Skaidrīte Tumiņa
76 gadu vecumā;
26.05.2011. Gatis Pūrens
45 gadu vecumā;
04.06.2011. Juris Elksnītis
66 gadu vecumā.

SARKAŅU PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Sarkaņu pagasta pārvalde, Madonas novads.

Izdevuma redaktore Valda Kļaviņa, tel. 29424739, e-pasts valda.kalnagravas@inbox.lv

Redkolēģija Inga Bārbale, Inese Sudāre, Andris Trečāks.

Iespiests SIA "Madonas poligrāfists", Madonā, Saieta lauk.2a

Datorsalikums. Ofsetiespiedums.

Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild autors.